

de Jacht pzichter

Vakblad voor natuurtoezicht in Nederland

In dit nummer o.a.:

Verslag Bijzondere Ledenvergadering 7 april
Nieuwe handleiding 'drones en privacy'

Uitgave van de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht - Voorjaar 2018

Interim-bestuur

Voorzitter: Rolf Overdiep
Penningmeester: Jaap van der Hiele
Secretaris: Peter van Tulden
Communicatie & PR: Laura Kievit
Bestuurslid: Norbert de Groot
Bestuurslid: Ruth van Wingerden

Secretariaat/ledenadministratie

Beulakerweg 65, 8355 AC Giethoorn
telefoonnummer: 06-57444047
secretariaat@natuurtoezicht.nl

Bankrekeningen

NL30 RABO 0313 2131 94 t.b.v. PHB cursussen KNVvN
NL22 RABO 0115 7225 99 t.n.v. contributies/donaties KNVvN

www.knvv.nl
info@natuurtoezicht.nl
K.v.K. 40477951

Lidmaatschap en donaties

Het lidmaatschap van de KNVvN staat open voor beëdigde Buitengewone Opsporingsambtenaren (boa's) die belast zijn met het toezicht in bos en veld. De contributie bedraagt € 65,- per jaar voor gewone leden. Niet-beëdigde toezichthouders kunnen de status van buitengewoon lid aanvragen. Na acceptatie bedraagt hun contributie € 45,- per jaar; inclusief een abonnement op 'de Jachtopzichter'. Opzegging van het lidmaatschap kan slechts tegen het einde van het verenigingsjaar (= kalenderjaar), mits schriftelijk en met in achtneming van een opzegtermijn van 4 weken. Ieder die niet in aanmerking komt voor het lidmaatschap maar die toch de belangen van het natuurtoezicht in Nederland wil ondersteunen, kan zich opgeven als donateur. De minimum donatie hiervoor bedraagt € 25,- per jaar.

Advertenties

Bedrijven of instellingen die willen adverteren in ons magazine, kunnen hierover inlichtingen krijgen bij het secretariaat.

Van links naar rechts: Peter van Tulden, Norbert de Groot, Rolf Overdiep, Jaap van der Hiele, Laura Kievit, Ruth van Wingerden

Jaargang 29 - Mei 2018

COVERFOTO: FRANK WAGEMANS, WEBMASTER

In dit nummer:

3. Voorwoord
4. Bijzondere Ledenvergadering
7. Vanuit het Bestuur
8. Vroegtijdige nestverlaters
11. Berichten
12. In Memoriam
13. Drones en Speerpuntier
16. Erik Koffeman
19. Uit de politiepraktijk
21. Privacywetgeving Boa's
24. Stelselherziening slot
27. Verboden middelen

Disclaimer

De inhoud van de Jachtopzichter is met grote zorg en zorgvuldigheid samengesteld. Artikelen worden vrijwel allemaal door deskundige derden, zoals juristen en medewerkers van Justitie, gecontroleerd. Aan de inhoud van dit vakblad zijn geen rechten te ontfemen. Uitgever, redactie en auteurs vrijwaren zich van elke aansprakelijkheid op claims naar aanleiding van schade en/of letsel, ontstaan door handelingen door derden gebaseerd op de inhoud van de Jachtopzichter.

Redactiecommissie:

Reinier Broeks, eindredacteur
redactie@natuurtoezicht.nl

Praktijkvragen

C.J. van Geel 06 - 53 67 72 05
c.j.wildschut@hetnet.nl

Regiobestuurders en leden

J. Wansinck 0172 - 408 620
wansinck48@live.nl

Regiopolitie en Boa's/ Actualiteit Groene wetgeving

J. Assink 06 - 10 04 17 64
joop.assink@politie.nl
H. Hoekerswever 06 - 52 30 36 28
herbert.hoekerswever@politie.nl

Redactie-adres

Zaalboslaan 59
6881 RG Velp
redactie@natuurtoezicht.nl

Vormgeving en Druk:

digidruk VANDENHUL 06 - 54 72 31 82
www.digidruk.com

Kopij inzenden voor 15 juni 2018

Beste leden,

Het voorjaar breekt door met alle charme die de natuur kan brengen. Groen en bloemig en met frisse geuren en kleuren. De flora en fauna herstellen van de winter en maken aanstalten tot het creëren van nieuw leven in al zijn grootsheid. De natuur heeft veel te doen, zo in de lente.

Dat geldt ook voor het nieuwe interim-bestuur van de KNVvN. Tijdens de Bijzondere Ledenvergadering van 7 april kregen we het vertrouwen van de vergadering om van de vereniging een energieke en bloeiende organisatie te maken; waarvoor dank. We kijken niet terug, want dan sta je met de rug naar de toekomst. De geschiedenis is bekend en daar gaan we mee aan de slag. Nieuw, fris, met groeikracht en met heel veel overtuiging. We hebben er erg veel zin in.

Wie wij zijn kunt u in de Nieuwsbrief nummer 9 van maart dit jaar nalezen. Maar laat ik toch de namen nog even de revue passeren. Laura Kievit, zij heeft PR en Voorlichting in haar portefeuille. Ruth van Wingerden en Norbert de Groot gaan zich bezighouden met algemene boa-zaken. Peter van Tulden was reeds lid van het bestuur en blijft de functie van secretaris vervullen. Jaap van der Hiele was penningmeester en blijft dat ook.

Voor Jaap en Peter heb ik bijzonder veel respect. Zij hebben maandenlang de vereniging in leven gehouden. Mijn oprechte complimenten! Het was beslist geen gemakkelijke tijd voor hen. De organisatie draaiende houden en tegelijkertijd een nieuwe voorzitter en nieuwe bestuursleden zoeken. Ik kan mij dan ook geen prettiger en deskundiger bestuur voorstellen om het 'voorjaar' van de vereniging mee in te gaan.

De koers is daarbij erg belangrijk. De KNVvN moet weer partner worden. Een (gespreks)partner die aan tafel zit; daar waar het voor de groene boa van belang is. Het bestuur en diverse leden zijn bezig de contacten weer aan te halen en samenwerkingsverbanden aan te gaan die noodzakelijk zijn voor de toekomst van onze vereniging. De KNVvN wil weer gezien en gehoord worden. Zowel in de landelijke politiek als bij natuurorganisaties van welke aard ook. De deur weer open zetten naar de landelijke Politie en samenwerken in het buitengebied. We laten zien wat we voor elkaar kunnen betekenen en maken gebruik van elkaars ogen en oren. Kleinschalig gebeurt dit wel maar landelijk gezien is het erg mager. We maken sinds kort deel uit van de overleggen bij het landelijke BOA-platform, de vereniging Politie Dieren- en Milieubescherming (PDM), de politievakbond ACP, landelijk parket, enz. We zijn onmisbaar in de handhaving en creëren van veiligheid in het buitengebied; dat moeten we zichtbaar maken.

De natuurtoezichthouder, de groene-boa, dient daarvoor goed uitgerust te zijn maar wel zodanig dat het aansluit op zijn takenpakket.

De komende tijd gaat vooral zitten in het versterken van het netwerk. Opdat we kunnen delen, samenwerken en winst behalen in ieders voordeel. Veel werk, maar ontzettend boeiend en leuk. We houden u op de hoogte van onze werkzaamheden.

We hopen u te ontmoeten op de komende Algemene Ledenvergadering op zaterdag 23 juni.

Vriendelijke groeten,

Rolf Overdiep
Voorzitter

Tekst: Jaap Wansick

Foto's: Frank Wagemans, webmaster

Sfeerverslag van de Buitengewone ledenvergadering op zaterdag 7 april 2018

Om de bestuurlijke impasse binnen de KNVvN te doorbreken is in maart dit jaar opgeroepen tot een Bijzonder ledenvergadering. Plaats van handeling: Heerlijkheid Mariënwaerd, het familielandgoed bij Beesd in de Betuwe. Belangrijkste agendapunt is het voorstellen van de kandidaat-bestuursleden. Na de vergadering gaan zij aan de slag om het nieuw bestuur te vormen. Tijdens de ALV in juni stelt de vergadering de kandidaat-bestuursleden definitief aan.

Ik arriveerde even over half 10 op het landgoed. Enige collega's waren al op zoek naar de vergaderlocatie. Pas na aankomst van Norbert de Groot werd duidelijk waar we moesten zijn. Het gaf allemaal niks want de zon scheen. Mede door het mooie weer was de sfeer direct al heel ontspannen. En binnen stonden koffie en thee en een appelgebakje klaar.

Tegen tien werd duidelijk dat er niet erg veel mensen op deze vergadering zijn afgekomen; inclusief de organisatie en bestuur zo'n 30 man. We wachtten nog even maar toen er niet meer kwamen, opende dagvoorzitter mr. Ab Sol de vergadering om 10.20 uur. Hij heette iedereen welkom en gaf uitleg over de status en agenda van deze Bijzondere ledenvergaderingen en over het verdere verloop van de dag.

Aan de bestuurstafel zaten naast Sol de demissionaire

bestuursleden Peter van Tulden –secretaris - en Jaap van der Hiele -penningmeester. De agenda werd zonder wijzigingen vastgesteld. Sol benadrukte nogmaals dat deze bijeenkomst een opmaat was naar de ALV in juni/juli om dan uiteindelijk het nieuwe bestuur te kiezen.

De kandidaat-bestuursleden Laura Kievit, Ruth van Wingerden, Norbert de Groot en Rolf Overdiep kregen ruim de gelegenheid zich voor te stellen. Dat gebeurde op een heel ontspannen manier. Ze vertelden wat over zichzelf en gaven aan wat zij voor de vereniging willen gaan betekenen. Voor alle vier de kandidaten werd na hun betoog geapplaudisseerd.

Aansluitend was Van Tulden, onze secretaris, aan het woord. Hij vertelde over waar de vereniging nu mee bezig is en wat er nog moet verbeteren. Hij vergeleek de KNVvN met het Nederlandse voetbal van nu: 'We doen wel mee maar

Aan de bestuurstaafel
mr. Ab Sol, Jaap van der Hiele en Peter van Tulden

niet op het hoogste niveau. We moeten weer of beter gaan samenwerken met partijen als de PDM - Vereniging Politie Dier- en Milieubescherming, de jagersverenigingen KNJV, de NOJG en het BOA-platform (www.ikbenboa.nl). Contacten met de vakgroepen BOA ACP en NPB-BOA moeten worden aangehaald. Er wordt veel gesproken óver de BOA maar niet mét de BOA. Daarin ligt voor het nieuwe bestuur en voor ons allemaal een grote uitdaging.' Van Tulden deed een oproep aan de leden om aan het bestuur te laten weten wat er nog te verbeteren valt. 'Kom maar met praktijkvoorbeelden. Dan hebben we concrete zaken die we op kunnen pakken.'

Penningmeester Van der Hiele begon over de veranderingen in de Wet bescherming persoonsgegevens. Per 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Dat betekent dat er vanaf die datum dezelfde privacywetgeving geldt in de hele Europese Unie. De Wet bescherming persoonsgegevens geldt dan niet meer. De KNVvN voert de veranderingen door voor de NAW-gegevens van onze leden. Op regioniveau hebben alleen nog de regiocommissarissen toegang tot de (landelijke) ledenlijst.

Alle overige lijsten moeten verdwijnen.

Van der Hiele maakte van de gelegenheid gebruik om alle leden op te roepen om ontbrekende gegevens aan te dragen als het bestuur daar om vraagt. 'We zijn al een heel eind maar willen toewerken naar een volledige database. Daar hebben we uw hulp bij nodig.'

Het ledenaantal van de KNVvN is momenteel 780. Daarvan zijn er 260 donateurs. Op de vraag uit de zaal over het aantal actieve boa's gaf Van der Hiele aan dat dat er slechts 380 zijn. Er zijn gesprekken met Staatsbosbeheer om aan de 110 boa's die daar werken, de PHB-cursus te mogen geven.

Aart van der Sluis ontwikkelde voor de KNVvN de PHB-modules 1 en 2. Hij is daar mee gestopt. Gelukkig is er een nieuwe schrijver voor de vervolgcursussen gevonden. Meer daarover leest u op onze website, De Jachtopzichter en in de Nieuwsbrieven. Mede door de PHB-cursussen gaat het financieel zeker niet slecht met de vereniging; er zit er weer geld in de kas. Meer dan vorig jaar en alles is betaald.

Tot zover de eigenlijke vergadering. Aansluitend kwam de rondvraag:

'In december is er een overleg geweest waarin een beleidsplan door de aanwezigen unaniem werd omarmd. Dat plan is ook gepubliceerd in De Jachtopzichter. Mijn vraag is nu af dat beleidsplan ook als uitgangspunt dient voor het nieuwe bestuur?' Dit werd volmondig beaamt door het zittende bestuur en de kandidaat-bestuursleden.

Een andere vraag was of de vergadering zijn mening mocht geven over hoe men dacht over de kandidaat-bestuursleden. Dit met het oog op de komende ALV waarin het nieuwe bestuur gekozen gaat worden. Rolf Overdiep, de beoogde nieuwe voorzitter, was blij met de vraag omdat hij het als een opsteker ervaart wanneer er duidelijkheid is over hun kandidaatstelling.

Dagvoorzitter Sol schorste daarop de vergadering omdat stemmen over personen schriftelijk diende te gebeuren; voor de zekerheid zijn de statuten daarop nageslagen. Een mooie gelegenheid voor een korte pauze met een bakkie koffie en voor sommigen een sigaretje. Er werd weer ontspannen gekletst en geboemd. Geen verhitte discussies meer over hoe de vergadering verliep, iedereen was relaxed.

Na deze pauze werd op een tafel een presentielijst gelegd en op een andere tafel de stembriefjes. Sol legde de procedure uit. Eerst moest de presentielijst worden ingevuld en daarna kon men zijn keuze aangeven met JA, NEE of blanco. Het ging er dan over of de vergadering akkoord ging met de gevolgde en nog te volgen procedure voor het aanstellen van het bestuur en of de vergadering akkoord ging met het vervolgen van de procedure met de voorgestelde kandidaat-bestuursleden.

Bij de telling van de stemmen - de kandidaten hadden uiteraard niet mee gestemd - bleek dat er 25 stemmen waren uitgebracht: 24 x JA en 1 x blanco. Als reactie op dit resultaat zei Overdiep dat hij op de weg naar huis een dansje zou maken op de snelweg.

Verder werd er in de rondvraag opgemerkt dat de opkomst bedroevend laag was. Waarvan akte.

Theo van der Horst meldde dat de jaarlijkse Schietdag op vrijdag 7 september is. Deze datum komt op de website en in de Jachtopzichter. Van der Horst hoopt op mooi weer en een grote opkomst.

Nog een laatste oproep aan alle leden: meld zoveel mogelijk zaken aan het bestuur: lezingen, (nieuwe) mailadressen, jubilea, overlijdens, regionale vergaderingen, noem maar op. Alles waarvan u denkt dat het gedeeld moet worden. Het bestuur wil het graag weten om ondersteuning te kunnen bieden en waar nodig aanwezig te zijn.

Mijn gevoel over deze bijeenkomst: de kou is weer uit de lucht en we gaan er tegenaan om de vereniging goed op zijn poten te zetten. Rolf Overdiep voorop.

Van het bestuur

Ondanks dat we sinds de ALV van 17 juni vorig jaar een interim bestuur hadden, hebben we niet stil gezeten, in tegendeel. Er is veel tijd geïnvesteerd in het aanhalen van contacten met voornamelijk externe partners. De eerste gesprekken met BOA-ACP, PDM en het BOA-platform zijn geweest. Op korte termijn volgen er meer; denk aan NPB, NOJG en de KNJV, maar ook landgoedeigenaren en terreinbeherende organisaties. Onder andere zijn we uitgenodigd op de Hoge Veluwe. Tevens zijn de eerste contacten gelegd richting Den Haag.

De algemene trend is dat men graag met ons in gesprek wil en de intentie is zonder uitzondering een samenwerking aan te gaan. 'Samen krijgen we meer voor elkaar' lijkt toch wel het onderliggende motto te zijn.

Ook zijn we druk bezig om op het gebied van PR en communicatie een frisse wind door de vereniging te laten waaien en te onderzoeken waar we een en ander kunnen versterken dan wel aanvullen. Een passende huisstijl heeft hoge prioriteit; we zijn er mee aan de slag. De flyers zijn gedateerd, de DVD's en boekjes nog beperkt beschikbaar. Kortom: er is veel werk aan de winkel, maar er zijn genoeg aanknopingspunten en ideeën om de uitdaging aan te gaan.

Op dit moment wordt er gewerkt aan de taakverdeling innen het bestuur, al is deze in grote lijnen wel bekend. In de volgende editie van De Jachtopzichter komt een overzicht met aanvullende informatie.

De steun tijdens de BLV te Mariënwaerd sterkt ons in de motivatie om er met zijn allen voor te gaan. We willen de KNVvN positioneren waar zij hoort te staan. Zo spelen we weer een belangrijke rol in de lopende discussies over de positie en het functioneren van de boa's.

Peter van Tulden

Activiteitenagenda

2018

26 mei – NK Jachthoornblazen

Zaterdag 26 mei is tussen 10 en 17 uur is op het terrein van Vrieze's Erfgoed/Molen de Vlijt voor de 11de keer de Nederlands Kampioenschap Jachthoornblazen. Kijk voor meer info op de activiteitenagenda van de jagersvereniging.nl.

De locatie is Groteweg 54, 8191 JX Wapenveld.

26 mei - Landelijke Veiligheidsdag

Op zaterdag 26 mei tussen 10.00 en 17.00 uur is de 5de Landelijke Veiligheidsdag in Almere. Diverse landelijke en regionale hulpdiensten laten op een spectaculaire manier zien wat hun werk precies inhoudt en hoe zij samenwerken. Het evenement is geschikt voor alle leeftijden, want ook voor kinderen is er van alles te beleven. De toegang is gratis. Locatie: Almere Centrum. Info: veiligheidsdag.nl

4 juni – 12de Dag van de boa – De Reehorst in Ede

Op maandag 4 juni vindt de 12e Dag van de BOA plaats. In één dag bent u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen. Doe inspiratie op en vele netwerkmogelijkheden met vakgenoten vanuit het hele land! Interessante sprekers en praktische workshops; Met oa Peter Oskam, Burgemeester van Capelle aan den IJssel. Hoe ziet volgens hem een toezichts- en handhavingsbeleid er anno 2018 er uit.

De KNVvN is ook aanwezig.

Info: dagvandeboa.nl

23 juni – Algemene Ledenvergadering KNVvN

Op zaterdag 23 juni is de ALV van de KNVvN. Tijdens deze vergadering worden de nieuwe voorzitter en het bestuur geïnstalleerd. De locatie is nog niet bekend dus hou de website en de nieuwsbrief goed in de gaten.

7 september – Jaarlijkse Schietdag KNVvN

Locatie: KSV de Betuwe, Ommerenwal 2, Ommeren. Onze jaarlijkse schietwedstrijd voor de regio's wordt dit jaar als vanouds gehouden op de kleiduivenschietbaan van KSV De Betuwe. De wedstrijden: kleiduivenschieten, luchtbuks en –pistoolschieten. En als afsluiting van de dag: de verloting en een buffet.

Meer in de volgende Jachtopzichter.

21, 22 en 23 september – Jacht & Buitenleven

Landgoed Velder bij Liempde is voor de 3de keer het decor van Nederlands grootste jacht- en buitenlevenbeurs. Alles op het gebied van verrekijkers, telescopen en richtkijkers, kogel- en hagelgeweren, de nieuwste kleding, schoenen, laarzen, schietstokken en messen, noem maar op. De KNVvN is ook aanwezig. Info: jachtenbuitenleven.nl

Tekst en foto's: Rob Bijlsma & Maria Quist (Foto 6)

Vroegtijdige nestverlaters

Het voorjaar staat eraan te komen, de tijd van voortplanting. Maar het valt niet mee om een broedsel groot te brengen. Eieren en nestjongen zijn lekkere hapjes, die vaak in de magen van andere dieren verdwijnen. Dat is maar goed ook. Stel je voor dat alle koolmezen succesvol hun tien eieren zouden grootbrengen tot levensvatbare vogels. Zonder sterfte zouden er dan na vijf jaar ruim vier miljard koolmezen door Nederland zwerven, uitgaande van een beginpopulatie van 500.000 paar. In werkelijkheid zal de stand elk jaar rond die half miljoen schommelen. Daar zorgen sterfte en verplaatsingen voor.

Predatierisico

Niet dat vogels, of andere dieren, opgegeten willen worden. Integendeel, ze doen er alles aan om dat te voorkomen. Holenbroeders hebben in dat opzicht een kleine voorsprong op vogels die open nesten hebben of – nog riskanter – op de grond broeden. Een holte, mits voorzien van stevige wanden, biedt bescherming tegen een trits van roofvijanden. Maar honderd procent veilig zijn ze niet. Misschien is dat de reden dat jonge bosuilen, ruim voordat ze goed kunnen vliegen, de holte verlaten en er niet meer in terugkeren.

Daar zitten ze dan, in hun donskleed, tot niet meer in staat dan fladderen van tak naar tak. Overdag vallen ze behoorlijk op, zeker als ze zich koesteren in de zon. Een witte vlek in het harde groen van de dennen, een uithangbord voor een langsvliegende buizerd of havik, zou je denken. En dat is ook zo. De potentiële onveiligheid van de holte (denk aan marters) is ingewisseld voor de onveiligheid van het bestaan buiten die holte. Geregeld vind ik dan ook veren of poten van jonge (bos)uilen op en bij buizerd- en haviksnesten.

Nestverlaten

Omdat jonge bosuilen na het verlaten van de broedholte nauwelijks kunnen vliegen, is een vrije val niet uitgesloten. Zoiets gaat meestal goed, ook van grote hoogte, doordat de jongen kunnen fladderen en dus niet als een rotte peer neerstorten. Een oplettende wandelaar kan zo'n uilskuiken op de grond tegen het lijf lopen.

Dat is geen reden om reddend op te treden, en al helemaal niet om te besluiten tot afvoer van het jong naar een asiel (sowieso nóóit nestjonge vogels naar een asiel brengen, maar terugzetten in het nest – niet bij uilen overigens – of in een boom met wat dekking). Jonge uilen hebben namelijk een verrassing in petto voor wie geduld betracht en – 's avonds – op een afstand rustig toekijkt. Ze ontpoppen zich namelijk als klimkunstenaar.

Zodra de schemering invalt scharrelen ze naar de dichtstbijzijnde boom (vaak zitten ze al tegen de stam gedrukt) en beginnen aan hun tocht naar boven. Je moet het gezien hebben om te geloven dat zo'n kuiken rechtstandig tegen de stam omhoog kan krabbelen. Dat lukt ze overigens alleen bij bomen met een ruwe schors, dus niet in beuken of Amerikaanse eiken. Maar voor de rest is alles goed: zomereik, grove den, fijnspar, sitka ...

De klauterpartij

De klimuitrusting van een jonge bosuil is nog geavanceerder dan die van een vrij klimmende bergbeklimmer: de scherpe nagels fungeren als stijgjizers, zijn snavel is een pikkel, de staart dient als steun en de vleugels geven steun én evenwicht.

De vier tenen zijn bovendien draaibaar, meestal in de standaarduitvoering van twee voor en twee achter, maar drie voor en één achter kan ook als het zo uitkomt.

Het uiltje kan zich dus op zes punten tegen de stam zetten, en vervolgens kiezen voor verplaatsing van één of meerdere van die steunpunten. Dat gaat wonderbaarlijk behendig. Een jong dat ik op 13 april 2017 's avonds naast mijn huis op de grond aantrof, aarzelde geen moment en stiefelde zó vlot naar een fijnspar dat ik moest rennen om tijdig mijn fototoestel te pakken voor het vastleggen van de klim.

Het klimmetje kale stam tot eerste zijtak, een afstand van net iets meer dan drie meter, nam maar 90 seconden in beslag. Het had nóg sneller gekund als ik er niet met mijn neus bovenop had gestaan om zijn kunstje vast te leggen. Meer dan even omkijken, hangend aan de stam, was er overigens niet bij alvorens de klauterpartij werd voortgezet. Het gekrabbel van de nagels was goed te horen in het stille bos. Halsreikend beet hij zich in een schorsrand vast, gevolgd door snelle krabbelpasjes met zijn klauwen. De staart diende als steun, terwijl de vleugels gespreid tegen de stam werden gedrukt of gebruikt werden om te fladderden, al naar gelang de situatie vereiste.

Bij een takje aangekomen wist hij zich behendig vast te grijpen en zich eromheen te werken.

Voordat ik meer dan een handvol foto's had gemaakt zat meneer al op de eerste zijtak, mij aan te staren alsof zowel zijn klimtocht als het lichtflitsende monster onder hem de normaalste zaak van de wereld waren.

Foto 2. Het jong hangt op een paar meter hoogte tegen de stam van een fijnspar, alle contactpunten behalve de snavel tegen de stam geklemd (vleugels, staart, klauwen), Bokkenleegte, 13 april 2017.

Foto 3. Enkele momenten later tijdens de klim zelf, vleugels gespreid, stap naar boven, met snavel hengelen naar eerste tak.

Foto 4. En óp de tak, twee tenen voor, twee tenen achter, in balans; vanaf deze positie neemt de takdichtheid naar boven toe en wordt het klimmen makkelijker. Aan de linker poot is de ring te zien waarmee de vogel tot individu is omgetoverd.

Foto 5. Zoek de uitgevlogen uiltjes. Nog steeds in donskleed, maar ondertussen op bijna 100 m afstand van het nest, goed verborgen in de takkenwirwar van een grove den. Deze jongen kunnen al stukjes vliegen, en doen dat gretig zodra de schemering valt. Bokkenleegte, 23 april 2017.

Onhandige fladderaars

Om nog meer verstoring te voorkomen, zijn moeder zat vlakbij te roepen en was niet gerust op mijn aanwezigheid, liet ik het jong met rust. De volgende ochtend vroeg vond ik hem, na enig zoeken, terug in de kruin van de naaststaande fijnspar, op een hoogte van 18 meter. Hij was dus niet alleen verder omhoog gegaan, ook had hij een fladdersprong naar een andere boom gemaakt. Dat is iets waar ze met vorderende leeftijd steeds behendiger in worden. Maar ook hier loert gevaar.

Al vroeg in de avond, na een halve dag hongeren, beginnen de uilskuikens met roepen en bewegen. De hopjes van tak naar tak, of de fladdervluchten van boom naar boom, trekken de aandacht in de bladerloze bomen. Beweging in een verder statische omgeving! Dan is vangst door een schemerjagende havik een koud kunstje, ook als de moeder in de buurt is.

Die laatste wacht bovendien minstens 15-30 minuten langer dan haar jongen voordat ze actief wordt, namelijk tot het moment dat het echt donker is geworden.

Met een goede muizenstand kan ze, geholpen door haar man, de jongen binnen een uur zodanig hebben volgestopt met muizen dat het bedelen afneemt naar bijna nul.

Wat niet wegneemt dat de eerste levensweken buiten het nest penibel zijn en de sterfte onder de jonge uilen hoog is. In een Noorse studie stierf 61% van de jongen voordat ze zelfstandig waren; de meeste legden het loodje in de eerste tien dagen na nestverlaten.

Terrein afzoeken

Het is niet voor niets dat ik na het uitvliegen van de jongen geregeld de omgeving van de nestkast afspeur: de kans bestaat dat ik tegen een plukrest aanloop (en natuurlijk braakballen verzamelen: kijken wat ze eten). Wie weet net op tijd om een prooirest met ring te vinden: het jong tot individu gemaakt, voer voor nadere analyse. Welk jong is het (vallen de jongste jongen – meestal in een iets mindere conditie – in een broedsel vaker ten prooi aan roofvijanden dan oudere), lopen de ouders zelf ook een groter risico in die tijd, welke predator was verantwoordelijk, op welke afstand van het nest gepakt, hoe lang na het uitvliegen? Want een ding is zeker: terwijl wij op bed liggen, gebeurt er van alles in het bos. Aan ons de taak om overdag aan de hand van de achtergebleven restanten te reconstrueren wat er zich heeft afgespeeld. Spannend!

Foto 6. Drie jonge bosuilen half verstoppt in de kruin van een grove den, met eronder – tegen de stam gedrukt maar toch opvallend – de vermoedelijke moeder. In deze kwetsbare fase in het leven van jonge uilen nemen ouders grote risico's om ze te kunnen beschermen, onder meer door vlakbij de jongen te roesten, óók als dat betekent dat ze minder dekking hebben. Bosrand Dwingelloo, 7 mei 2017.

Jos de stroper onverwacht met pensioen

De redactie van De Jachtopzichter kwam pas een jaar geleden op het spoor van Jos de stroper; hij heeft zich altijd goed verborgen gehouden. Maar getipt door oplettende buitenmensen wisten we hem uiteindelijk te vinden. Bewijs van zijn verboden activiteiten was er niet maar in een stevig gesprek was hij te overtuigen om toch maar eens met de billen bloot te gaan. Jos deed dat natuurlijk met enige tegenzin maar niet zonder succes. Want de lezers van De Jachtopzichter verslonden zijn memoires. Door persoonlijke omstandigheden is Jos helaas genoodzaakt vervroegd met pensioen te gaan; qua schrijven dan wel. De redactie is Jos dankbaar voor de verhalen die hij ons heeft gegeven en wensen hem nog een mooie tijd toe.

VBNE Nieuws

Tegemoetkoming opleidingskosten groene boa

Ook dit jaar stellen het ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit en het ministerie van Justitie en Veiligheid gezamenlijk €115.000 beschikbaar als tegemoetkoming voor de opleidingskosten van groene buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's). De procedure loopt dit jaar iets anders dan de voorgaande jaren: deelnemers moeten de VBNE machtigen om namens hen de tegemoetkoming aan te vragen bij het ministerie van LNV. Meer informatie hierover is binnenkort beschikbaar via onze website. De regeling wordt ook gepubliceerd in de Staatscourant.
Info: d.nijland@vbne.nl

Coachingsregeling is open

De coachingsregeling 2018 is open van 1 april 2018 tot en met 15 december 2018. Bij coaching wordt aan de hand van doelstellingen van de medewerker zelf, op zoek gegaan naar nieuwe kennis en inzichten. Aanvragen worden behandeld volgens het principe 'wie het eerst komt, wie eerst maalt'. De vergoeding voor de werkgever bedraagt maximaal € 2.820 per deelnemer en per jaar en zal nooit hoger zijn dan 50% van de werkelijke kosten. De VBNE coördineert deze regeling namens sociale partners. Meer informatie en het aanvraagformulier vindt u op onze website.
Info: f.wolthaus@vbne.nl

Feitenboekjes, Tekstenbundels en Boetebase

Voor veel overtredingen en misdrijven hanteert het OM vaste boete-tarieven. Vooral als het gaat om overtredingen in het verkeer. Maar ook om boetes voor het verkeerd aanbieden van huisvuil, vissen zonder visvergunning of het veroorzaken van geluidsoverlast.

Deze overtredingen en misdrijven hebben feitcodes. Deze codes staan op het (verkort) proces-verbaal. Opsporingsinstanties zoals de politie, leveren deze 'feitgecodeerde zaken' aan bij het CJIB. Hierdoor kunnen ze snel en geautomatiseerd worden afgedaan.

Deze feitcodes en de bijbehorende tarieven worden vastgesteld door het College van Procureurs-generaal. Zij krijgen hiervoor advies de Commissie Feiten en Tarieven (CFT). De CFT is verantwoordelijk voor de inhoud van de 'Tekstenbundel voor misdrijven, overtredingen en Muldergedragingen'. Ook maakt de CFT 'het Feitenboekje'. Dit is het zakformaat waar de politie veel gebruik van maakt. De Boetebase (om.nl/onderwerpen/boetebase/) is een gebruiksvriendelijke versie van de Tekstenbundel. In de boetebase zijn alleen de meest voorkomende feiten opgenomen.

Raadpleeg vooral de pagina om.nl/onderwerpen/feiten-tarieven/ want daar vindt u alle te downloaden Feitenboekjes en Tekstenbundels
Bron: OM.nl

Jachtopzichter JAN VAN DE BERG †

Op 19 februari 2018 ontvingen wij het bericht dat de jachtopzichter Jan van de Berg op 81-jarige leeftijd is overleden. Hij was bijna 55 jaar jachtopzichter.

In mei 1963 begon Jan van de Berg zijn loopbaan als jachtopzichter bij mevrouw

Van Puijenbroek op het landgoed Wellenseind; een particulier landgoed bij Lage Mierde in Noord-Brabant. Het landgoed en de daarbij behorende jacht bedroegen ongeveer 600 hectare en waren gelegen tegen het grote Landgoed De Utrecht in Hilvarenbeek.

Als fulltime jachtopzichter was zijn taak de verzorging van het wild in het jachtveld, het bestrijden schadelijk wild en predatoren en natuurlijk de bestrijding van de wildstroperij. Er was in die tijd een goede wildstand. Veel reewild, een zeer goede hazen stand, veel fazanten en patrijzen en een enorme hoeveelheid wilde konijnen. De wildstroperij vierde in vooral de jaren '60 en '70 hoogtij in het Brabantse land. Veel lokale stropers probeerden mee te snoepen van de wildstand. Ze gebruikten klemmen, strikken, vangkooien, fretten en buidels en lichtbak en geweer. Ook de boven-lokale stropers uit de regio's Eindhoven, Helmond, Tilburg en zelfs Oosterhout kwamen vaak met auto en geweer of lange honden richting De Utrecht en het Landgoed Wellenseind.

Door zijn grote inzet en vakkennis en met ondersteuning van het Vaste Detachement Veldpolitie Zundert (latere groep Velpolitie Zundert), werd menig stropers staande gehouden en na inbeslagname van materiaal, met een proces-verbaal rijker, weer naar huis gestuurd.

In het jaar 2000, na het overlijden van mevrouw Van Puijenbroek ging Jan van de Berg als jachtopzichter naar het landgoed Gorp en Roovert in Goirle, waar hij zijn dienstverband voortzette bij de familie Van Puijenbroek. Tot aan zijn overlijden is Jan van de Berg hier actief geweest.

Jan van de Berg was een veldman in hart en nieren, met een enorme praktische kennis van jacht en wildstroperij. Hij was altijd gemotiveerd en bereid zijn steentje bij te dragen als er een beroep op hem werd gedaan. Er is in hem een groot jachtopzichter verloren gegaan.

Wij condoleren zijn vrouw Tonny en de familie met het verlies en wensen hen heel veel sterkte met het verwerken van dit verdriet.

Arie J. Schakel
KNVvN afdeling Brabant-Limburg

Jachtopzichter JOS MANDERS †

Op 24 januari 2018 is jachtopzichter Jos Manders op 91-jarige leeftijd overleden. Jos Manders was een markante persoon met een groot rechtvaardigheidsgevoel. Hij was jachtopzichter in het Noord-Brabantse Alphen - gemeente Alphen-Chaam.

Eind jaren zestig en in de zeventigerjaren werkte hij nauw samen met jachtopzichter Piet Biemans die was aangesteld in de Chaamse Bossen. Vooral in die jaren was het een roerige tijd met veel wildstroperij; vooral vanuit Tilburg en Oosterhout. In eerste instantie veel strikkenwerk en vogelvang. Later kwamen de lange honden bij die het veld onveilig maakten.

Opmerkelijk was in die jaren de intensieve wildstroperij op haas, konijn en reewild door stropers vanuit de omgeving Baarle-Nassau. Stropers die met omgebouwde en speciaal voor stroperij ingerichte auto's met lichtbak en geweer over akkers en weilanden reden. Mede dankzij de inzet van Jos Manders werden diverse grote zaken samen met de groep Veldpolitie Zundert met succes aangepakt en konden meerdere malen beruchte stropers op heterdaad worden betrapt en aangehouden.

Hij was een jachtopzichter die alles heel rustig en kalm benaderde. Als hij de Veldpolitie belde om assistentie, dan had hij zijn huiswerk al klaar. Hij wist precies plaats en tijdstip te noemen met de grootste pakkans. Zo konden zaken effectief en succesvol worden opgelost.

Jos Manders was een veldspecialist met grote kennis van de jacht, maar ook van de wildstroperij en vogelvangrij in al zijn vormen. Als er een beroep op hem werd gedaan dan stond hij altijd klaar. Hij heeft veel betekend in de strijd tegen de 'groene' criminaliteit in het Brabantse land.

Jos Manders was met recht het trouwste lid van onze jachtopzichersvereniging. Hij was altijd aanwezig op de jaarlijkse Jachtopzichersdag. Toen hij op hoge leeftijd niet meer in staat was om zelfstandig te komen, liet hij zich graag rijden. Een Jachtopzichersdag zonder Jos Manders was niet denkbaar. Jos is tot de laatste Jachtopzichersdag van de afdeling aanwezig geweest.

Een groot jachtopzichter is van ons heen gegaan.

Wij wensen de familie veel sterkte met dit grote verlies

Arie J. Schakel
KNVvN afdeling Brabant-Limburg

Nieuwe handleiding voor drones en privacy conform AVG

De overheid komt in de eerste helft van 2018 met een nieuwe handleiding over drones en privacy. Hierin wordt rekening gehouden met de Algemene Verordening Gegevensbescherming, waarop vanaf volgend jaar gehandhaafd zal worden.

Dit laat minister Sander Dekker van Rechtsbescherming op Kamervragen van de VVD weten. Aanleiding voor de vragen is een klacht van de molenaars in Kinderdijk die vanwege hun privacy een droneverbod willen. Eerder heeft de Autoriteit Persoonsgegevens volgens Dekker niet of nauwelijks klachten ontvangen over het gebruik van drones. Wel bij de politie, maar die maakt bij de registratie geen onderscheid tussen privacyschendingen en andere klachten.

De minister wil geen verbod op het gebruik van hobbydrones met camera's, maar stelt wel dat het niet toegestaan is daarmee de privacy van mensen te schenden. Om dat te kunnen signaleren wordt gedacht aan de ontwikkeling van een systeem waarmee drones gevolgd kunnen worden. Dit werkt met behulp van een zogenoemd geofencing-systeem dat verplicht wordt op drones. Dit is in de eerste plaats bedoeld om het te signaleren als een dronevlieger het luchtvaartverkeer in gevaar brengt, maar zou ook gebruikt kunnen worden om het verbod om boven de bebouwde kom te vliegen te handhaven. De handleiding is geschreven omdat de wetgeving met betrekking tot drones nogal 'abstract' is.

Bron: beveiligingsnieuws.nl

DWHC: Het ree is speerpuntdier 2018

Het Dutch Wildlife Health Centre (DWHC) heeft voor 2018 het ree gekozen tot speerpuntdier. Dit betekent dat het DWHC dit jaar meer reeën wil onderzoeken om beter inzicht te krijgen in de meest voorkomende ziekten bij deze diersoort.

Waarom het ree?

De in de afgelopen jaren door het DWHC onderzochte, dode reeën vertoonden enkele ziektebeelden waaraan het DWHC dit jaar meer aandacht wil besteden. Dit betreft onder andere ernstige parasitaire infecties met bijvoorbeeld rode lebmaagwormen en/of longwormen, en reeën met kale plekken. Daarnaast kijkt het DWHC of er bij het ree eventueel ziekten aanwezig zijn die ook voor gehouden dieren een probleem zouden kunnen vormen.

Het DWHC start dit jaar ook een pilotproject voor het bepalen van chronische stress bij reeën om te onderzoeken of er een verband is tussen chronische stress en (bepaalde) ziekten bij het ree. Hiertoe worden haren en hersenweefsel van reeën onderzocht.

Meld een dood ree

Hebt u een vers dood ree (maximaal 24 uur dood) gevonden of in het kader van beheer een vermagerd ziek ree geschoten, meld dit dan via het DWHC Meldformulier. In overleg zal gekeken worden of het dier kan worden opgehaald.

Bron: DWHC.nl

Meldingsformulier: dwhc.nl/meldingsformulier

Foto: Louis Fraanje

Louis Fraanje (1949) is kind van de Veluwe en fotografeert van jongs af aan de natuur en zijn eigen omgeving. Sinds een aantal jaren deelt hij zijn beelden en teksten via zijn weblog: de-veluwenaar.nl. Dat is een weblog van de Jac. Gazenbeekstichting waarvan Fraanje voorzitter is.

Fraanje over 'Castor, de 8-ender van het Rauwe Veld':
"Hij lijkt voorgoed van de aardbodem verdwenen. Gelukkig heb ik hem veel gefotografeerd en vorig jaar zelfs gefilmd. Wat een prachtbok. Ik heb Castor, de oneven 8-ender, vernoemd naar een beroemd hert uit Duvenstedter Brook bij Hamburg. Lange tijd was dat een van de grootste herten van Duitsland. Jammer dat ik Castor nu nooit meer zie. Toch een van de pareltjes van de Veluwe."

www.de-veluwenaar.nl

Tekst: Reinier Broeks

Foto's: Erik Koffeman, Reinier Broeks

Schade altijd melden

“Er wordt veel geiept maar weinig gemeld.” Erik Koffeman, secretaris van de Faunabeheereenheid (FBE) Gelderland, doelt op het melden van faunaschade door boeren. “Wil je dat er aandacht komt voor het probleem, dan moet je als boer iedere keer schade melden. De aanpak van de rustgebieden voor ganzen in de winter in Gelderland onderstreepte dit. Ineens hadden we 1.400 schadedossiers goed voor 1,9 miljoen euro. Ja, er is inderdaad per dossier een behandelbedrag van € 300 en een eigenrisico van € 250; maal 1.400 dossiers is dat € 770.000. Maar dan blijft er toch nog 1,2 miljoen over om uit te keren.” Het is volgens Koffeman aan de WBE's om hun jagers enthousiast te maken om de boer aan te sporen de schade te melden.

Erik Koffeman

Behandelbedrag

Koffeman: “Er moet meer afstemming komen tussen jagers en grondgebruikers. Als de jager een paar keer per week het perceel in gaat en de boer plaatst wat vlaggen, dan voldoet hij al voor 90% aan de voorwaarde voor de ontheffing. Reden te meer voor de jager om contact te zoeken met de grondgebruiker. Want dat kan in de praktijk veel beter. Vroeger gingen jachthouders voor de feestdagen nog even bij de boer langs met een haas of een fles jenever. Een mooi moment voor contact. Helaas een traditie die steeds minder voorkomt.” “Op korte termijn wordt in Gelderland waarschijnlijk een statiegeldregeling ingevoerd. Als agrariërs een terechte claim indienen dan kunnen zij recht hebben op teruggave van hun behandelbedrag. Provinciale Staten hebben zich positief uitgesproken, maar het plan wordt nog uitgewerkt.” aldus Koffeman.

De FBE

“In 1998, aan de vooravond van de Flora en Faunawet, werden de FBE's in de wandelgangen al genoemd maar er was nog geen structuur voor bedacht. De FBE is een

particulier initiatief met als geestelijk vader Gerard Alferink, destijds directeur van de KNJV. De gedachte was dat wanneer jagers en Natuurmonumenten samen aan tafel kunnen zitten, dan hebben we maatschappelijk in ieder geval geen discussie. De praktijk was echter wat complexer. Alferink bracht in 2002 de benodigde partijen bij elkaar om de FBE te vormen; destijds nog een samenwerkingsverband van jachthouders, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Provinciale Landschappen, NOJG, KNJV, Federatie Particulier Grondbezit en LTO. Met de komst van de Wet natuurbescherming in 2017 zijn daar maatschappelijke organisaties aan toegevoegd zoals de Dierenbescherming, milieufederaties en agrarische natuurverenigingen. In Gelderland zit de Dierenbescherming in het bestuur. Daarnaast heeft de FBE Gelderland nog meer leden: gemeenten zoals Apeldoorn en Ede vanwege veel bos en Rijksvastgoed vanwege defensie terreinen. Kroondomein het Loo ligt dan wel in Gelderland maar is een eigen FBE. Zij hangt voor haar toestemmingen rechtstreeks onder de Minister.”

Wet natuurbescherming

Koffeman was ruim dertien jaar secretaris van de FBE Noord-Brabant. In november 2016 kwam hij naar Gelderland. Niet alleen zijn werkomgeving veranderde, hij kreeg ook te maken met de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 in werking trad. “Met deze nieuwe wet is er voor de gemiddelde jager helemaal niets veranderd. Als je tenminste deed wat jij eigenlijk altijd al had moeten doen: lid zijn van een WBE, meewerken aan tellingen en melden wat je dood hebt geschoten.” Wat vroeger vrijwillig was, is nu verplicht. Koffeman vindt dat prima. “We hebben in Nederland nou eenmaal veel van bovenaf geregeld. Je kunt wel terug in de tijd willen maar dat gaat hem echt niet worden. Pas je aan of stop; een andere keuze is er niet. Jagers moeten zich bewust zijn van hun een bijzondere positie: met een vuurwapen door Nederland reizen en met wettelijke toestemming een inheemse beschermde diersoort mogen doden. Heel normaal dat jagers zich daarover verantwoorden naar de maatschappij.”

Kerntaak FBE

De FBE houdt zich bezig met het planmatig coördineren van jacht, beheer en schadebestrijding. Dat is haar kerntaak. Alle activiteiten zijn gericht op het voorkomen van schade,

Koffeman tijdens een VBNE werkschuurbijeenkomst 'Wilde zwijnen op komst' in de Wageningen Universiteit.

het bestrijden van schade en het beheer van soorten. Koffeman over de verantwoordelijkheden: "De Provincie neemt een bestuursrechtelijk besluit dat een ontheffing oplevert. Die ontheffing zetten faunabeheereenheden door naar de jachthouder of andere uitvoerder; dat is een privaatrechtelijke overeenkomst. Heeft een beheerder een populatiedoelstelling, dan krijgt hij toestemming om een aantal beesten te schieten. Door te tekenen verplicht hij zichzelf dat uit te voeren. Beheerders die hun afschot niet halen, komen feitelijk privaatrechtelijk hun afspraken niet na."

Natuurvisie

"De basis voor een ontheffing is het Faunabeheerplan, het FBP. Het bestuur van de FBE stelt het FBP vast en biedt dat ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten aan. Op basis van die goedkeuring worden de ontheffingen verleend." De Provincie heeft volgens Koffeman de belangrijkste rol: "De Provincie stelt de kaders waaraan het FBP moet voldoen. De eisen voor de faunabeheerplannen, de WBE's, de middelen en de samenstelling van het FBE-bestuur, dat staat allemaal in de provinciale verordening. Daarnaast heeft de Provincie een faunabeleid dat is vastgelegd in de natuurvisie. Bijvoorbeeld over edelherten, die hebben een belangrijke ecologische rol. Het leefgebied is beperkt tot de Veluwe, want in Rivierenland zijn ze ongewenst. Op basis van deze visie kan een beheerplan ontwikkeld worden."

Verlenging afschotperiode reeën

Van de verlenging van het afschotseizoen van reeën is Koffeman persoonlijk geen voorstander. In Gelderland is de afschotperiode voor reebokken van 1 april tot en met 30

september en voor reegeiten en -kalveren van 1 september tot en met 31 maart. De afschotperiode voor bokken is naar voren gehaald, omdat er veel jaarlingen moeten worden geschoten. Koffeman hierover: "Schiet in januari je bokkalveren, want dat zijn de jaarlingen van mei. De statistieken laten namelijk zien dat er in mei nagenoeg geen jaarling wordt geschoten. 'We gaan smalreeën schieten in juli, want dan kun je ze zo goed aanspreken.' Nou, wederom blijkt uit de cijfers dat er weinig geschoten wordt. In Brabant hadden we de klassieke periode van 1 mei t/m 15 september voor de bokken en 1 januari t/m 15 maart voor de geiten. Brabant en Gelderland zijn qua reeënaantallen vergelijkbare provincies. Brabant had 3.580 stuks voor afschot vrijgegeven en Gelderland 3.522 stuks. Een verschil van 58 stuks. Onderaan de streep scheelde realiseerde beide FBE's 82% van hun afschot! Dus verlenging van de periode heeft weinig effect. Misschien zit het wel bij jagers tussen de oren. Want hoe lang je de periode ook maakt, in de laatste weken wordt 30% van de populatie geschoten."

Meldkamer

Faunabeheer blijft bestaan, dat is niet meer weg te denken. Jagers moeten dus met hun tijd meegaan; zich blijven ontwikkelen. Koffeman: "Zorg dat je registratie op orde is. Meld wat je doodschiet. Zoals ik al eerder zei: de waarheid is goed genoeg en dat roep ik al bijna 15 jaar. Doe mee met tellingen. Als je de zaken goed op papier hebt staan, dan sneuvelt er geen ontheffing meer. Als je ziet hoeveel ontheffingen voor reeënafschot de laatste jaren onder spanning stonden. Dat kwam doordat informatie niet goed was verwerkt. De discussie in Drenthe: er zijn 400 aanrijdingen per jaar. 'Hoe weet je dat?' 'Ja, dat weten we.' 'Laat eens zien, waar zijn die gegevens dan?' 'Ja, die hebben

we niet'. 'Hoe weet je dan dat het er 400 zijn?' Daarom moet jagers wildaanrijdingen niet zelf afhandelen, maar alleen via de meldkamer van de politie. Via de meldkamer wordt een melding formeel vastgelegd, daar heeft niemand twijfel aan. Daarnaast zie je nog te vaak zaken fout gaan door onvolledige registratie. Het zijn de jagers die het uitvoeren, omdat ze de kennis en de kunde hebben, maar dan wel in opdracht van de politie. In het kader van verkeersveiligheid en dierenwelzijn."

Valwildregeling en boa's

Koffeman is bestuurslid bij de SWN, de Stichting Wildaanrijdingen Nederland. De SWN streeft er naar om landelijk dekkend bij wildaanrijdingen mensen met de juiste uitrusting, de juiste papieren, de juiste aanwijzingen, de juiste instructies en met de juiste vaardigheden op pad te laten gaan. In aanvang werden daar boa's voor ingezet maar omdat er te weinig boa's zijn, worden inmiddels ook jachtaktehouders ingezet. Koffeman over het ontstaan van de Valwildregeling: "Ergens rond 2000 werd er een hert aangereden. Het liep twintig meter het bos in maar was nog niet dood. De aanrijding werd gemeld maar na twee dagen was er nog steeds niemand om het hert uit zijn lijden te verlossen. Vanuit dierenwelzijn is dat volstrekt onacceptabel. Dus zo is de Valwildregeling ontstaan. In eerste instantie uitgevoerd door boa's."

Meer geld voor boa's

In de Achterhoek en de op de Veluwe liepen destijds veel boa's rond dus dat was een logische zet. Want boa's hebben wat meer bevoegdheden. Bij een wildaanrijding is het wild onrechtmatig 'verkregen'. Boa's kunnen dat wild in beslag nemen. Ze hebben toegang tot BRS (boaregistratiesysteem) dat gebruikt wordt voor registratie van alle handhavingshandelingen, waarnemingen, waarschuwingen en maatregelen. En boa's zijn gekoppeld aan de meldkamer van de politie.

Koffeman komt nog even terug op het tekort aan boa's: "Het is schandalig dat er geen geld meer is voor boa's terwijl de overheid tegelijkertijd de eisen flink heeft opgeschroefd. Voor een WBE kost het 10.000 euro om een boa in dienst te hebben. Dat gaat dan alleen over de kosten zoals de permanente her- en bijscholing, een voertuig, kleding, materialen, enzovoort. En dan heb je het nog niet eens over een vergoedingsregeling."

Veilig buitengebied

Volgens Koffeman maakt het fanatisme van boa's dat ze buiten kantooruren werken. "Hun werkgever vraagt dat niet van ze want die heeft andere belangen en let vaak vooral op de kosten. En Blauw heeft er geen tijd meer voor. Ik zou wel willen dat er een constructie komt waarbij iedere WBE zijn eigen boa heeft. Dat zou in de structuur en aard van de WBE moeten zitten maar het is voor de meeste WBE's niet betaalbaar. Jammer hoor, want de boa heeft zijn historie in het jachtbedrijf en met het verdwijnen van die boa gaat heel veel noodzakelijke kennis en ervaring verloren om bijvoorbeeld stroperij het hoofd te bieden. En dan heb ik het niet over Polen die wat teveel bramen plukken of op grote schaal paddenstoelen oogsten. Nee, dan heb ik het over serieuze stroperij op grofwild. En die stroppers zijn helaas alleen buiten kantooruren actief. Ik vind dat Rijksoverheid en Provincies zich sterk moeten maken om de boa weer op de kaart te zetten. Want zo wordt het buitengebied voor mens en dier weer een veilige omgeving om in te vertoeven."

Tot slot hoopt Koffeman dat boa's, jagers en de wildbeheereenheden zich in de komende jaren blijven ontwikkelen. "Stem geregeld af met je grondgebruikers en -eigenaren. Betrek ze bij je aanpak binnen de WBE. Betrek ze zelfs in je bestuur, maak ze medeverantwoordelijk. Faunabeheer en natuurtoezicht is onontkoombaar, maar het moet wel breed worden gedragen. Pas dan kunnen we invulling geven aan onze maatschappelijke taak."

Joop Assink & Herbert Hoekerswever

HERKENNING

UITGANGSPUNTEN VAN DE RECHTBANK TER BEOORDELING VAN HERKENNINGEN

Verweer over herkenning van verdachte verworpen-

De verdachte heeft meerdere diefstallen gepleegd. Zo heeft hij door middel van een babbeltruc op slinkse wijze pinpassen en een aanzienlijke hoeveelheid geld van een hoogbejaard slachtoffer gestolen. Tijdens het behandelen van de zaak is door de verdediging aangevoerd dat de screenshots van de camerabeelden van een geldautomaat onduidelijk zijn en bij de herkenningen door verbalisanten geen specifieke en onderscheidende kenmerken worden genoemd, waaraan men verdachte herkent. De rechtbank geeft aan dat bij de beoordeling van herkenningen behoedzaamheid in acht moet worden genomen. De volgende uitgangspunten worden door de rechtbank bij de beoordeling gehanteerd:

De herkenning van een persoon op (bewegend) beeld kan plaatsvinden, grof gezegd, op basis van zijn/haar gezicht, kleding en accessoires en/of postuur, houding en manier van bewegen. Hiervan heeft de gezichtsherkenning onmiskenbaar de hoogste diagnostische waarde. Het gezicht is namelijk uniek en de meeste mensen zijn uitstekend in staat gezichten te herkennen; Op basis van uitsluitend kleding, houding en/of postuur kan in de zaken die thans aan de orde zijn volgens de rechtbank geen voldoende betrouwbare herkenning plaatsvinden.

De rechtbank betreft de volgende elementen in haar beoordeling:

- Het is in de eerste plaats van belang of de beelden voldoende duidelijk en helder zijn om een gezichtsherkenning op te kunnen baseren; of er met andere woorden voldoende gezichtskenmerken te zien zijn om een herkenning mogelijk te maken;
- Het tweede beoordelingselement dat daarmee nauw in verband staat, is hoe goed de herkenner de verdachte kent. Hoe beter men de verdachte (visueel) kent, hoe minder visuele informatie nodig is voor een betrouwbare herkenning. Daarbij geldt dat de visuele kennis waardevoller is, als deze is ontstaan uit ontmoetingen in levenden lijve dan wanneer deze van een foto of andere beelden afkomstig is. Daarnaast zijn de aard, frequentie en het tijdsverloop sinds de ontmoeting(en) van belang;
- Een derde beoordelingselement is het aantal in aanmerking komende herkenningen, die onafhankelijk van elkaar zijn gedaan. Hoe meer dat er zijn, hoe hoger de bewijskracht;

- Tot slot heeft de rechtbank nog gekeken of er feiten en omstandigheden zijn die een herkenning mogelijk zouden kunnen falsificeren of onbetrouwbaar zouden (kunnen) maken;
- In het geval dat er andere bewijsmiddelen dan herkenningen in het dossier aanwezig zijn die de betrokkenheid van verdachte bij het ten laste gelegde kunnen ondersteunen, dan worden deze in de beoordeling betrokken.

De rechtbank heeft in deze zaak de stille en bewegende beelden bekeken en stelt voorop dat de beelden van de pinner bij de verschillende geldautomaten volgens haar voldoende duidelijk en helder zijn om een gezichtsherkenning op te kunnen baseren. Hoewel de pinner tijdens het pinnen zijn mond afschermt, is zijn gelaat, zowel bij het aan komen lopen als tijdens het pinnen, duidelijk en scherp in beeld. Gelet hierop ziet de rechtbank hierop geen aanleiding om te twifelen aan de herkenning van verdachte als pinner door de drie verbalisanten, ook omdat zij verdachte vanuit hun functie ambtshalve kennen en in persoon hebben ontmoet. Zij hebben afzonderlijk van elkaar verdachte direct en met zekerheid als de pinner herkend aan onder meer zijn grote/puntige neus en zijn 'afhangende' ogen. Volgens de rechtbank zijn er geen feiten en omstandigheden die de herkenning van verdachte falsificeren of onbetrouwbaar maken. De rechtbank oordeelt dan ook dat verdachte de persoon is die met de bankpassen van aangeefster geld heeft opgenomen.

Uitspraak: 31-08-2017
Instantie: Rechtbank Amsterdam
ECLI:NL:RBAMS:2017:6329

Joop Assink & Herbert Hoekerswever

Vol in het gezicht spugen

Verdachte die verbalisant in gezicht spuugde, waarbij het speeksel was vermengd met bloed, wordt vrijgesproken van mishandeling. Volgens de rechtbank was er geen sprake van een zodanige psychische 'pijn', dat kan worden gezegd dat sprake was van een hevige onlust veroorzakende gewaarwording in of aan het lichaam.

Verdachte wordt vervolgd voor mishandeling. Hij werd met transportboeien aan het ziekenhuisbed vastgemaakt, omdat hij erg agressief was. Hij spuugde vervolgens in de richting van een verbalisant, die door het speeksel, gemengd met bloed, onder andere op zijn voorhoofd en in zijn rechteroog werd geraakt. Volgens de OvJ was dit spugen zo ernstig, vernederend en beledigend dat het incident voor verbalisant een zeer onaangename fysieke ervaring, ofwel een hevige onlust veroorzakende gewaarwording in of aan zijn lichaam was, zodat het moet worden aangemerkt als mishandeling.

De rechtbank oordeelt dat onder mishandeling (art. 300 Sr) moet worden verstaan: het aan een ander toebrengen van lichamelijk letsel of pijn, en ook het onder omstandigheden bij een ander teweegbrengen van een min of meer hevige onlust veroorzakende gewaarwording in of aan het lichaam, zonder dat daarvoor een rechtvaardigingsgrond bestaat. De verbalisant heeft in zijn aangifte verklaard dat hij zich door het spugen beledigd voelde. Dat hij het ontzettend smerig en onhygiënisch vond om door het speeksel en bloed geraakt te worden en hij bang was dat hierdoor ziektes waren overgedragen. Volgens de rechtbank valt dit niet onder mishandeling (art.

300 Sr). Er kan namelijk niet op objectieve wijze worden vastgesteld dat de verbalisant als gevolg van het spugen een zodanige psychische 'pijn' heeft geleden, dat kan worden gezegd dat sprake was van een hevige onlust veroorzakende gewaarwording in of aan zijn lichaam dat vol in het gezicht spugen voor degene die bespuugd wordt, een zeer onaangename fysieke ervaring is.

De OvJ had verwezen naar een uitspraak van de rechtbank Amsterdam van 2 maart 2017 (ECLI:NL:RBAMS:2017:1740), waarin is geoordeeld dat vol in het gezicht spugen wordt beoordeeld als mishandeling. De rechtbank oordeelt dat geen aanleiding wordt gezien om in deze zaak tot dit oordeel te komen. Daarnaast is de beslissing in die uitspraak gebaseerd op een andere casus, waarover volgens de rechtbank anders kan worden gedacht. Verdachte wordt vrijgesproken van mishandeling.

Uitspraak: 31-08-2017
Instantie: Rechtbank Rotterdam
ECLI:NL:RBROT:2017:6925

Disproportioneel geweld door verbalisanten bij aanhouding van de verdachte leidt tot strafvermindering

In casu is door de OvJ toestemming verleend om verdachte buiten heterdaad aan te laten houden door een arrestatieteam, in verband met verdenking van illegaal vuurwapenbezit en zware mishandeling.

Twee verbalisanten hebben in burgerkleding bij een flat gepost om verdachte in de gaten te houden, totdat de arrestatie- en observatieteams aanwezig waren. De verbalisanten zagen dat verdachte de woning verliet en in de richting van het trappenhuis liep. Zij zijn toen naar de toegangshal van de flat gelopen om verdachte aan te houden. Toen zij naar de toegangshal liepen, zagen zij verdachte en slachtoffer en hebben zij naar verdachte geroepen dat zij van de politie waren. Vervolgens kwam verdachte met een boze blik hun richting uit rennen.

Omdat de verbalisanten verwachtten dat verdachte een vuurwapen bij zich kon hebben en verdachte niet luisterde naar hun bevelen, hebben zij meermalen op verdachte geschoten. Verdachte werd in zijn borst en rechterbeen geraakt. Toen verdachte viel en kruipend over de grond verderging, hebben zij nog een keer op verdachte geschoten. Vervolgens hebben zij verdachte aangehouden.

Volgens de verdediging is door de verbalisanten disproportioneel geweld gebruikt bij de aanhouding en

moet het OM niet-ontvankelijk worden verklaard. De rechtbank oordeelt dat geen sprake is geweest van 'gepast geweld' en dat de verbalisanten buitensporig geweld hebben gebruikt bij de aanhouding van verdachte. De rechtbank kan geen rechtvaardiging zien voor het nogmaals schieten op de verdachte, nadat hij al geraakt was in zijn borst en rechterbeen en hij op de grond lag.

Het enkele gebruik van buitensporig geweld doet volgens de rechtbank geen zodanige afbreuk aan het recht van de verdachte op een eerlijk proces, dat als gevolg daarvan het OM niet-ontvankelijk moet worden verklaard. De rechtbank vindt het wel een aanleiding om de straf te matigen.

Uitspraak: 15-02-2018
Instantie: Rechtbank Den Haag
ECLI:NL:RBDHA:2018:1588

Groene BOA-platformdag politie Eenheid Rotterdam

Binnen de politie Eenheid Rotterdam wordt jaarlijks een dag voor de groene boa's georganiseerd. Wij ontvingen een uitnodiging om met een stand van de KNVvN op 11 april aanwezig te zijn. Die kans hebben we natuurlijk aangegrepen; we waren die woensdag in het Nationaal Landschap Centrum in Numansdorp dan ook goed vertegenwoordigd. Om de aandacht te trekken zijn heel wat materialen uit de kast gehaald. Zo werd er de avond voorafgaande nog druk gewerkt aan de te gebruiken presentatiewanden.

Aan het eind van de ochtend bouwden we de stand op en al gauw kwamen de eerste mensen binnen druppelen en poolhoogte nemen. De dag werd druk bezocht. Het was een gemêleerd gezelschap: actieve boa's, milieuagenten, taakaccenthouders dierenwelzijn (voorheen Dierenpolitie) en politiemensen van het Team Milieu. De mensen van de organisatie meegerekend waren er een kleine 90 personen aanwezig. Een zeer goede opkomst voor een dergelijke bijeenkomst.

Velen hebben de stand van de KNVvN bezocht en uitvoerig bekeken en een folder of PR-materiaal meegenomen. Maar daar bleef het niet bij. Cees van Geel, een "oude bekende" als het gaat om de vertegenwoordiging van de vereniging op evenementen, heeft namens de vereniging het erg druk gehad met tekst en uitleg geven. Hij heeft de KNVvN samen met de andere aanwezige leden zeer goed vertegenwoordigd. Er kwamen vragen over de materialen die te zien waren, over de wijze van stropen, enzovoort.

We kunnen wel stellen dat de aanwezige boa's niet alleen van de op deze boa-dag verzorgde casussen hebben geleerd, maar ook zeer zeker de KNVvN op een positieve wijze hebben gezien, die dag! Een mooi begin voor de komende periode waarin de vereniging zich wil profileren.

Ook aanwezig was de voorzitter van onze vereniging, Rolf Overdiep. Hij heeft die dag onder andere het contact met Marijn Steijven, de boa-toezichthouder van het Openbaar Ministerie aangehaald. Zij was positief gestemd over de nieuwe weg die de vereniging inslaat en ze maakt zeer binnenkort een afspraak.

Even na 21:00 uur gingen we met een tevreden gevoel naar huis. Want naast het feit dat we ons als vereniging goed hebben laten zien, is het leuk te vermelden dat er zich twee nieuwe leden hebben aangemeld.

Bij deze heten we hen nogmaals van harte welkom!

Teruggave behandelbedrag faunaschade Gelderland bij schade van meer dan 250 euro

WAT IS FAUNASCHADE

Faunaschade is de schade die door diersoorten wordt veroorzaakt aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren. Denk daarbij aan een vos die kippen doodbijt of wilde zwijnen die maispercelen vernielen. Voor individuele agrariërs kan de schade flink oplopen. Als de schade groot is, kunnen zij hiervoor een tegemoetkoming in de schade krijgen. Gegevens over de omvang van faunaschade in Gelderland en Nederland zijn te vinden op de website van BIJ12, Unit Faunafonds.

Beperken

Grondgebruikers - veelal agrariërs, maar ook gemeenten of waterschappen - kunnen schade aan gewassen voorkomen door preventieve maatregelen te treffen en de veroorzakende diersoorten te verjagen. BIJ12, Unit Faunafonds geeft in de faunaschade preventiekits voor soortgroepen een overzicht van preventieve akoestische en visuele maatregelen om gewasschade te voorkomen en beperken. Het Faunafonds heeft preventietips om schade aan gewassen te voorkomen. Er zijn meerdere kits opgesteld, maatregelen voor andere diersoorten en de daarbij eventueel geldende richtlijnen zijn te vinden in de Handreiking Faunaschade 2009. Om in aanmerking te komen voor vergoeding van schade moeten minimaal twee van deze maatregelen zijn genomen.

Melden

Als preventieve maatregelen niet voldoende effect hebben, is het mogelijk over te gaan tot afschot door de jacht(akte) houder. Door het melden van iedere schade heeft de FBE inzicht of schade door een diersoort snel toeneemt en maakt het mogelijk faunabeheerplannen goed te kunnen onderbouwen.

Het melden van bedrijfsmatige schade gebeurt via de volgende stappen:

1. Schade melden bij BIJ12, Unit Faunafonds via www.faunaschade.nl binnen 7 werkdagen na ontstaan;
2. Contact opnemen met de jager of WBE om schade te bestrijden;

3. Eventueel digitaal een machtiging aanvragen (de jager weet of dat nodig is);
4. Een schriftelijke grondgebruikersverklaring afgeven aan de jager.

Ook burgers kunnen schade digitaal melden. BIJ12, Unit Faunafonds keert echter alleen vergoedingen uit bij bedrijfsmatige schade.

Toch schade?

Ontstaat er ondanks het verjagen of bestrijden toch schade van enige omvang? Dan kunnen grondgebruikers een beroep doen op een schadetegemoetkoming van BIJ12, Unit Faunafonds. De eerder gemelde schade kan doorgezet worden naar een verzoekschrift. Dan pas geldt de betaling van het behandelbedrag van €300. Meestal komt daarna een taxateur van BIJ12, Unit Faunafonds langs. Als blijkt dat er alles aan gedaan is om de schade te voorkomen en de schade meer dan €250 bedraagt, dan wordt eventueel tot vergoeding overgegaan.

Kijk voor de werkwijze om voor een vergoeding in aanmerking te komen op de site van Bij12: Faunafonds/ tegemoetkoming. Maar let wel: schade veroorzaakt door landelijk vrijgestelde dieren, exoten of verwilderde exemplaren van gedomesticeerde dieren komt niet in aanmerking voor vergoeding!

Bron: www.faunabeheereenheid.nl/gelderland/FBE-INFORMATIE/Faunaschade

Leges (behandelbedrag) bij aanvraag tegemoetkoming faunaschade

Om via de website faunaschade.nl een aanvraag bij BIJ12 in te kunnen dienen, moet u € 300,00 leges (voorheen: behandelbedrag) betalen. Pas als de betaling is geslaagd wordt de digitale aanvraag naar BIJ12 verstuurd.

Bij een afwijzing van de aanvraag worden de € 300,00 leges in beginsel niet terugbetaald. Laat u dus vooraf goed informeren over de voorwaarden voor het verkrijgen van een tegemoetkoming in de schade, voordat u een aanvraag indient.

€ 300,00 leges worden automatisch terugbetaald als het gaat om:

Groningen

- schade die is aangericht in een ganzenrustgebied of ganzenfoeragegebied in de periode dat de schadeveroorzakende diersoort niet mag worden verontrust of gedood;
- schade die is aangericht door de das, bever of wolf;

Friesland

- schade die is aangericht door de wolf, lynx, otter, bever of wilde kat;

Drenthe

- schade die is aangericht in een ganzenrustgebied in de periode dat de schadeveroorzakende diersoort niet mag worden verontrust of gedood;
- schade die is aangericht door de das, wolf, lynx, otter, bever of wilde kat;
- er vindt géén terugbetaling van de leges plaats indien uw aanvraag wordt afgewezen of geweigerd;

Overijssel

- schade die is aangericht door de wolf;
- er vindt géén terugbetaling van de leges plaats indien uw aanvraag wordt afgewezen of geweigerd;

Gelderland

indien uw aanvraag om een tegemoetkoming wordt verleend en de schade:

- meer dan € 250,00 bedraagt, of
- is aangericht door ganzen in een rustgebied, of
- is aangericht door de wolf, lynx, otter, bever, das of wilde kat.

Flevoland

- schade die is aangericht door de wolf;

Utrecht

- schade die is aangericht door de wolf of het edelhert;
- er vindt géén terugbetaling van de leges plaats indien uw aanvraag wordt afgewezen of geweigerd;

Noord-Holland

- schade die is aangericht in een ganzenrustgebied;
- schade die is aangericht in de winterperiode van 1 oktober tot en met 31 maart;
- schade die is aangericht door de das, bever of wolf;
- er vindt géén terugbetaling van de leges plaats indien uw aanvraag wordt afgewezen of geweigerd;

Zuid-Holland

- schade die is aangericht door beschermde inheemse

ganzen in een aangewezen ganzenrustgebied, indien alle opgegeven percelen zijn gelegen in het ganzenrustgebied, indien schade van voldoende omvang is geconstateerd in de periode van 1 november t/m 31 maart;

- schade die is aangericht door beschermde inheemse ganzen in de Natura 2000-gebieden Nieuwkoopse Plassen en De Haeck, Boezems Kinderdijk, Biesbosch, Oudeland van Strijen, Haringvliet, Uiterwaarden Lek en Lingedijk en Diefdijk, indien alle opgegeven percelen zijn gelegen in het Natura 2000-gebied, indien schade van voldoende omvang is geconstateerd in de periode van 1 november t/m 31 maart;
- schade die is aangericht door dieren in een gebied waar op grond van een Natura 2000-beheerplan beperkingen worden gesteld aan het verontrusten en doden van de schadeveroorzakende diersoorten;
- schade die is aangericht door de das, wolf, lynx, otter, bever of wilde kat;
- er vindt géén terugbetaling van de leges plaats indien uw aanvraag wordt afgewezen of geweigerd;

Zeeland

- schade die is aangericht in een ganzenrustgebied in de periode dat de schadeveroorzakende diersoort niet mag worden verontrust of gedood;
- indien uw aanvraag om een tegemoetkoming wordt gehonoreerd;
- schade die is aangericht door de wolf;
- er vindt géén terugbetaling van de leges plaats indien uw aanvraag wordt afgewezen of geweigerd;

Noord-Brabant

- schade die is aangericht in een ganzenrustgebied gedurende de periode dat de schadeveroorzakende diersoort niet mag worden verontrust of gedood;
- schade die is aangericht door de wolf;

Limburg

Voor aanvragen om een tegemoetkoming in schade in de provincie Limburg worden géén leges gegeven.

Bron: www.bij12.nl

Tekst: Joop Assink & Herbert Hoekerswever

Zin en noodzaak van een 'Stelselherziening geweldsaanwending door politieambtenaren'

In dit laatste artikel omtrent boven vermeld thema vermelden wij nogmaals en wellicht ten overvloede dat waar in de tekst politieambtenaren wordt genoemd, hiervoor ook buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) kan worden gelezen.

Mentale druk

In ons vorige artikel in uw vakblad hebben wij bij de slotopmerkingen een persoonlijke noot toegevoegd. Wij hebben benoemd dat u thans nog met bestaande wet- en regelgeving van doen hebt in geval uw geweldsaanwending wordt beoordeeld en getoetst. Tevens hebben wij gemeend u er op te moeten attenderen dat er naast het juridische gedeelte ook politieke en maatschappelijke inmenging kan zijn. De publieke opinie is daarnaast ook een niet te onderschatten partij die kan worden gevoed door media aandacht. Het is daarom niet ondenkbaar dat het rechtsgevoel van een ambtenaar die geweld heeft aangewend, sterk onder druk komt te staan.

Ken uw rechten en plichten

Hebt u er trouwens wel eens bij stil gestaan wat het met u doet (om het zo maar eens uit te drukken) wanneer u wordt geconfronteerd met het feit dat u als verdachte wordt aangemerkt? Het is daarom dan ook goed geïnformeerd te zijn hoe het is gesteld met uw rechten en plichten, maar ook op welke manier uw optreden wordt beoordeeld en wat er 'zoal niet op u afkomt'.

Bijzondere aard

Dat de 'stelselherziening geweldsaanwending door politieambtenaren' noodzakelijk is, behoeft naar ons idee geen betoog. Dat hiermee de ideale situatie is ontstaan zou een desillusie zijn, echter naar onze mening herbergt het wel een betere benadering die recht doet aan de bijzondere aard van politieambtenaarzijn.

Zoals eerder genoemd heeft strafrechtadvocaat mr J.P. van Barneveld een uitvoerig artikel geschreven in Tijdschrift voor Sanctierecht & Onderneming dat is gelieerd aan zijn beroep. Hierin benoemt hij een aantal oplossingen die wij met u delen.

Speciale juridische status politieambtenaren

De belangrijkste oplossing die door de politie en de Minister bij de aanloop van het project van de stelselherziening is geschetst, is de introductie van een speciale strafbepaling en een speciale rechtvaardigingsgrond voor politieambtenaren. De juridische status van militairen die bij de uitoefening van hun functie geweld hebben gebruikt, moet daarbij dienen als inspiratiebron.

Strafmaat

In artikel 136 en 137 Wetboek van Militair Strafrecht (WvMS) wordt respectievelijk strafbaar gesteld het opzettelijk dan wel culpoos (schuldvraag) niet opvolgen van een dienstvoorschrift indien dit bepaalde gevolgen heeft gehad. Bijvoorbeeld: het opzettelijk niet opvolgen van een dienstvoorschrift indien daarvan levensgevaar voor een ander te duchten is (geweest) wordt bestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren of een geldboete van de vierde categorie op grond van artikel 136 lid 1 sub 3 WvMS.

Toetsing

Een idee in het kader van de stelselherziening zou kunnen zijn: invoering van een specifieke strafbepaling voor het geval politieambtenaren geweld aanwenden in strijd met het daarvoor geldende voorschrift c.q. de Ambtsinstructie. Het optreden van politiemensen wordt dan getoetst aan de voor hen geldende regels, die zijn toegespitst op de bijzondere aard van het politiewerk. Daarbij kan bovendien ook, net als in het Militair Strafrecht, onderscheid gemaakt worden tussen een colpoze (vorm van schuld) en dolleuze (vorm van opzet) overtreding van de Ambtsinstructie.

Ondergrens strafbaarstelling

In de strafbepaling kunnen de strafsoorten en strafmaxima ook worden onderscheiden op basis van het ingetreden gevolg. Ook hier kan het Militair Strafrecht als voorbeeld dienen. De zwaarste straf kan gesteld worden bij een opzettelijk niet naleven van de geweldsvoorschriften als dat de dood van iemand tot gevolg heeft. Van Barneveld zou wel een ondergrens willen stellen voor strafbaarstelling. Indien ieder niet-naleven van de Ambtsinstructie een strafbaar feit zou opleveren, zou dat juist kunnen leiden tot een toename van de criminalisering van het politiewerk. De ondergrens zou bijvoorbeeld zijn het culpoos niet-naleven van geweldsvoorschriften indien daardoor letsel is ontstaan of indien daardoor gevaar op het intreden van zwaar lichamelijk letsel of levensgevaar voor personen is ontstaan. Het niet-naleven van de Ambtsinstructie met minder ernstige gevolgen of zonder gevolgen, zou volgens Van Barneveld zo nodig disciplinair of tuchtrechtelijk kunnen worden beoordeeld.

Rechtvaardigingsgrond

In zijn artikel beschrijft Van Barneveld of er naast een aparte strafbaarstelling ook nog een rechtvaardigingsgrond nodig is; dit in het kader van artikel 42 van het Wetboek van Strafrecht - niet strafbaar is hij die een feit begaat ter uitvoering van een wettelijk voorschrift. Het betreft een nogal juridisch 'hoogstandje' dat wij wel willen benoemen doch niet verder uitwerken.

Beroepen op noodweer

In de ogen van Van Barneveld zal in aanvulling op de voorgestelde wetwijzigingen ook de Ambtsinstructie op tenminste één heel belangrijk punt moeten worden aangevuld. In de zaak 'Hollands Spoor' wordt (aanvankelijk) een beroep gedaan op vuren ter aanhouding. In die zaak wordt derhalve uitvoerig stil gestaan bij de regels van de Ambtsinstructie, wat de regels en training inhouden en hoe die in de praktijk worden toegepast, etc. Hiertoe zijn diverse deskundigen gehoord door de rechtbank. In zaken waarin een beroep op noodweer, noodweeroxces of putatief noodweer wordt gedaan lijkt soms minder stil gestaan te worden bij de bijzonderheden van het politiewerk in de situatie rondom het incident.

Complex

Een beroep op de ambtsinstructie noopt mogelijk meer tot 'situational awareness' - situationeel bewustzijn - bij rechters en het OM, ook bij invulling van de 'Garantenstellung' (juridische term waarmee wordt aangeduid dat er een grotere verantwoordelijkheid rust op een persoon met een bijzondere kwaliteit). Wanneer alleen vorenstaande strafbepaling wordt ingevoerd, al dan niet in combinatie met een nieuwe rechtvaardigingsgrond, zal men in noodweersituaties toch terug moeten vallen op een beroep op noodweer of putatief noodweer terwijl ook in die zaken de 'situational awareness' relevant is.

Verdedigen tegen dreigend gevaar

Het gegeven dat door de meldkamer is gemeld dat een aan te houden verdachte mogelijk vuurwapengevaarlijk is, is bijvoorbeeld zowel van belang bij beoordeling of ter aanhouding mocht worden geschoten als bij de vraag of hier terecht een beroep is gedaan op putatief noodweer. Dat is het geval als iemand in de veronderstelling leeft dat hij zich moet verdedigen tegen dreigend gevaar.

Noodweer

Een essentieel onderdeel van de stelselherziening zou daarom moeten zijn dat (artikel 7 van) de Ambtsinstructie wordt aangevuld met de bevoegdheid om geweld te gebruiken, inclusief een vuurwapen om een persoon aan te houden indien redelijkerwijs mag worden aangenomen dat dit is geboden voor de noodzakelijke verdediging van eigen of een anders lijf, eerbaarheid of goed tegen ogenblikkelijke, wederrechtelijke aanranding. Daarmee zouden in elk geval ook noodweer situaties en putatief noodweer (redelijker wijs mag worden aangenomen) onder het bereik van de Ambtsinstructie worden gebracht.

Jurisprudentie noodweer

Mogelijk verandert daarmee niet de materiele beoordeling van het beroep op noodweer, maar het dwingt de rechter mogelijk wel om ook in die situatie meer rekening te houden met de complexiteit en eigen dynamiek van het politiewerk. In de ogen van mr. Van Barneveld zou de Ambtsinstructie ook dan in lijn zijn met de Straatsburgse

jurisprudentie aangezien door het EHRM zowel noodweer als putatief noodweer als rechtvaardiging van geweld worden gezien.

Kritisch op noodweerexces

Met vorenstaande aanpassingen van het Wetboek van Strafrecht en Ambtinstructie blijven er situaties denkbaar waarbij deze aanpassingen geen soelaas bieden. Een beroep op noodweerexces zal bijvoorbeeld lastig blijven. Rechters zullen, mede op basis van onder andere de uitspraak van het EHRM in zaak Aydan van Turkije, zeer kritisch blijven wanneer een politieman zich beroept op noodweerexces ("in noodweer te ver gaan" onder invloed van een hevige gemoedsbeweging).

Vuur ter aanhouding

Mr. Van Barneveld benoemt in zijn artikel nog enkele suggesties waarvan wij er u in ieder geval één willen benoemen. Wanneer de Ambtsinstructie wordt aangepast dan bepleit mr. Van Barneveld dat het schieten ter aanhouding op voertuigen wordt geschrapt. De kans dat men een moderne auto stopt door er op te schieten is nihil. Zelfs als men een band raakt, dan rijdt een moderne auto met ABS en ESP etc. gewoon verder. De enige reële kans om een voertuig met het dienstwapen tot staan te brengen is door de bestuurder te doden of ernstig te verwonden, terwijl bij vuur ter aanhouding het de bedoeling is om op niet-vitale delen te richten. De risico's dat inzittenden ernstig worden verwond of gedood of omstanders en andere weggebruikers gewond raken zijn eveneens groot, terwijl het doel op deze wijze vrijwel niet kan worden bereikt.

Duidelijkheid over uitzonderingen

Uiteraard zijn er situaties dat dergelijk risico's op de koop toe moeten worden genomen, zoals bij een aanhouding van verdachten van terrorisme. Voor dat soort uitzonderlijke situaties zou gedacht kunnen worden aan een systeem waarbij het bevoegd gezag toestemming moet verlenen overeenkomstig artikel 8 en 9 van de Ambtinstructie. Het lijkt mr. Van Barneveld dat de wetgever daarover in elk geval meer duidelijk zou moeten scheppen voor politiemensen.

Blauwe Kamer

Ook zou Van Barneveld een groot voorstander zijn van dat alle strafrechtelijke procedures door één rechtbank, in een zogenaamde "Blauwe Kamer" worden behandeld. Dit zou de rechtseenheid en daarmee de rechtszekerheid voor zowel burgers als politiemensen te goede komen.

Slotopmerkingen

Wij sluiten hiermee deze serie af en zijn ons er van bewust dat het voor velen van u wellicht een ver-van-m'n-bed-show is, althans zou kunnen worden ervaren. Neemt niet weg dat niemand u de garantie bieden kan niet in uw loopbaan te worden geconfronteerd met een geweldsaanwending waarbij onderdelen aan de orde komen welke door ons met u zijn gedeeld. Wij hebben u niet alleen willen informeren, maar ook bewuster willen maken omtrent hetgeen waarmee u dan van doen kunt krijgen. ■

Lidmaatschap van een vakbond of een rechtsbijstandsverzekering bevelen wij u dan ook van harte aan.

Tekst: Cees van Geel

Hard om hard

Het is alweer jaren terug, ik was jachtopzichter in het Brabantse. Op een groot landgoed De Utrecht genaamd. Er was veel last van stroperij; zowel op als om het landgoed. In het veld waren ze vaak actief met de lichtbak en de buks. En als dat het niet was dan stroopten ze wel met lange honden. Er was dus eigenlijk altijd werk aan de winkel. Het hele jaar door, zomer en winter. De piek lag wel op het moment vlak voordat de jacht openging in oktober. Het ging niet alleen om wildstroperij maar ook om eenvoudige stroperij zoals bijvoorbeeld gagel knippen, bosbes knippen, kerstbomen jatten, mos uitsteken en groen voor de kerst knippen. Dus al met al, buiten je gewone werk in het veld en het toezicht had ik werk genoeg met andere dingen.

Zo was het op een koude februari dag koud met veel wind. 'Rauw weer,' zoals wij dat zeiden. 'Ideaal om eens met de bak te gaan,' dacht ik. En ik belde de Vliegende Brigade of zij zin en tijd hadden om mee te gaan. Dat ging deze keer helaas niet want ze waren met een postactie bezig. Niet zo ver bij mij vandaan, dus als er iets was wat ik niet alleen afkon, dan moest ik bellen. Dan waren ze er zo. Oké, dat was dan afgesproken.

Ik reed om een uur of 10 's avonds het veld in, voorzien van koffie en wat snoeperij. Meestal wat hartigs. Nou was het altijd mijn gewoonte dat ik eerst mijn eigen veld pakte en daarna de buitenkanten. Dat deed ik nu ook. Rond half 12 was mijn ronde klaar. Niks loos, alles was rustig. Maar ik had toch een wee gevoel in mijn buik. Met zulk 'mooi' weer ging ik namelijk vroeger ook op pad. Stevige wind, heel donker: ideaal voor de lichtbak. Maar ik moet er wel bij zeggen dat ik nooit op dit tijdstip ging; dat is niet eerlijk ten opzichte van het wild.

Rustig reed ik door het veld en stelde mijn jeep verdekt op en ging aan de koffie. Altijd lekker zo 's nachts, een paar stukken worst erbij en dan kon je er weer een paar uur tegen. Kort na middernacht ging ik weer verder. Met de buitenronde reed altijd zonder licht en mijn remlichten kon ik uitschakelen. Zo kon ik mooi onopvallend over de zandwegen rijden en als het moest ook op de harde weg in het buiten gebied. Om half 1 kwam de Vliegende op de porto – die had ik standaard van hun in gebruik. Of er al iets te melden viel? Waarop ik antwoordde: 'Niks, echt onbegrijpelijk met dit weer.' Dat vonden zij ook. Zij hadden ook nog niets gezien en zouden blijven staan tot een uur of 3. Ik zei: 'Oké, ik zie wel. Als ik stop, meld ik me.' Dat was wederzijds.

Ik had krap de helft van mijn buitenronde erop zitten toen ik in de polder een auto zag rijden die mij niet aan stond. Hij reed heel langzaam, traag remmen en dan weer langzaam verder. Maar ik zag geen lichtstraal uit de zijkant van de auto komen. Toch zat het mij niet lekker. Ze reden namelijk langs stukken waar normaal wel een haas op lag. Het zag er redelijk onschuldig uit maar ik besloot toch de Vliegende over de mobile te informeren. Ze kwamen langzaam mijn kant op.

Plotseling kwam er een flinke lichtbundel uit de verdachte auto. 'Bingo', dacht ik, maar verder gebeurde er nog niks.

Even later stopt de auto. De lichtbak blijft aan en ja, de hond er uit. Ik riep naar de jongens van de Vliegende dat ik iets ging ondernemen. Ik had genoeg gezien. Ja, en dan komt er actie. Ik ging met gepaste snelheid hun kant op. Ik wist dat ik op moest schieten, want als ze die weg, waar ze op zitten, af zouden zijn, dan waren ze waarschijnlijk gevlogen. Dus flink het gas erop. Zij waren goed zichtbaar en ik kon ze zonder licht mooi volgen. Ik wist de weg in de loop van de jaren met blindelings gemak.

Nog plusminus 80 meter en toen kwam ik door de bocht zetten. Eerst zonder licht, toen vol het grootlicht erop en het stopbord aan. Eerst links, dan rechts en weer links; tenslotte er maar tegenaan. Nou, dat kraakte nogal. Vertwijfeld probeerden ze nog achteruit te rijden, maar ze kwamen niet ver want toen zat ik er al weer tegenaan. En toen was het klaar. De Audi 100 was 30 centimeter korter, de drie verdachten heb ik aangehouden. Ze waren zo verbouwereerd dat ik ruim de tijd had mijn diensthond in te zetten waardoor ze mooi allemaal in de auto bleven. Drie man sterk, waar ik er zo al twee van kende. Oude bekenden die ik wel vaker had opgepakt.

Inmiddels kwamen de collega's eraan en konden we op ons gemak de zaak afhandelen. Op naar het bureau met die mannen. Het was een mooie zaak: een in beslaggenomen auto Audi 100, niet verzekerd, twee gladde banden en geen kenteken. Een gekruiste greyhound, een lichtbak (schijnwerper), vijf dode hazen waarvan er bij drie de melk uitliep en een dood wild konijn.

Niet alleen de jachtwet was overtreden maar ook de wegenverkeerswet. Soms moet het hard tegen hard. Dat is ook best spannend, hoor.

Ik wens jullie goede jacht en veel Waidmannsheil.

Cees van Geel

**LANDGOED
VELDER
LIEMPDE**

JACHT & BUITENLEVEN

U KOMT TOCH OOK?

Live kookdemonstraties

Alle wapen- en optiekmerken

Kinderboerderij

Gratis voor kinderen tot 12 jaar

Zweetwerk demo's

Boogschieten

Groot Horecaplein

Kleiduiven schieten

En nog veel meer...

21/22/23 SEPTEMBER 2018

www.jachtenbuitenleven.nl

**EEN DAG VERMAAK
VOOR HET HELE GEZIN!**

